

TOESPRAAK NAMENS DE HOGESCHOLEN
ALGEMEEN DIRECTEUR
HOGERE ZEEVAARTSCHOOL ANTWERPEN
ROWAN VAN SCHAEREN HOGESCHOLEN ALS KOMPAS VOOR MORGEN

Voor wie vandaag ergens naartoe gaat is dit logo (Waze) een vertrouwde compagnon. Deze app leidt je van A naar B op de snelste manier. Waar mogelijk, helpt hij je files omzeilen, en in blind vertrouwen kuier je vervolgens over hobbelige landwegen en door onbekende woonwijken, het blauwe pijltje op je smartphone achterna.

Bij de scouts leerde ik navigeren aan de hand van dit kompas. Met het noorden als ijkpunt, sloeg ik al wandelend (en later varend) de juiste wegen in om bij mijn bestemming aan te komen. Bij iedere kruising een overweging en een keuze. Hét noorden kan ik ondertussen wel vinden maar toch is de vaardigheid om op deze manier je weg te vinden en jezelf te oriënteren van grote waarde.

Net als bij een kompas dat zelf geen route aangeeft maar je wel vertelt waar het noorden is; zo duwen we onze studenten niet in een bepaalde richting maar is het onze opdracht om hen voldoende basisvaardigheden mee te geven. Wie studeert heeft niet enkel het diploma nodig, maar ook een kader om zichzelf te kunnen ontpoppen.

Hogescholen dragen verantwoordelijkheid om een dergelijk kompas mee te geven aan de hand waarvan onze studenten leren omgaan met de vraagstukken van vandaag en morgen. Wij moeten hen ondersteunen om hun persoonlijke noorden te vinden.

Hoe we deze rol als Antwerpse Hogescholen ter harte nemen illustreer ik graag aan de hand van enkele voorbeelden uit de praktijk:

Er is bijvoorbeeld een groeiende vraag en noodzaak naar hoger geschoolden. Tegelijk is de drempel naar hoger onderwijs voor veel mensen nog steeds te hoog. Zeker in, een diverse stad als Antwerpen, vormt die toegankelijkheid een uitdaging. Deze uitdaging gaan wij samen aan: Levenslang leren: Binnen het kader van het levenslang leren wordt er met de start van graduaatsopleidingen onderwijs aangeboden met een grotere praktijk-focus. Met 16 nieuwe graduaatsopleidingen vangt Artesis Plantijn Hogeschool de vraag naar hoger geschoolden op. Het hoger onderwijs wordt daarmee beter toegankelijk, ook voor mensen die al werken. Stages als echte samenwerkingen: Stages worden momenteel al anders ingevuld. Zo evolueren binnen de opleiding Office Management aan de Karel De Grote Hogeschool stages richting volwaardige partnerships tussen de hogeschool en de bedrijven. Studenten komen niet langer terecht op een stageplaats, maar in een ecosysteem. Voor de oplossingen van de vraagstukken die ze voorgeschoteld krijgen, zijn ze afhankelijk en aangewezen op interdisciplinaire kennisuitwisseling. Zo leren studenten zeer vroeg in hun professionele carrière over muren en vakgebieden heen kijken.

Jezelf versterken: Door de grote diversiteit aan op te doen competenties of vakken binnen de Hogere Zeevaartschool is de opleiding zeker pittig te noemen. Niemand is goed in tegelijk talen, wiskunde, psychologie, economie, geneeskunde, boldriehoeksmmeetkunde, meteorologie, stabiliteit en zo voort... Elke student komt op een bepaald moment zichzelf

tegen. Hoe sneller zij zichzelf aanvaarden met hun zwaktes en vooral hun sterktes, hoe vlotter zij door de verschillende jaren stromen. Op de Hogere Zeevaartschool wordt op deze manier elke student uitgedaagd om op een veilige manier het beste van zichzelf te geven.

Dit zijn voorbeelden van hoe onze Hogescholen een kader bieden of een kompas aanreiken. Ook het komende jaar gaan we met die opdracht aan de slag. En daar is oplettendheid bij geboden. We moeten oog hebben voor obstakels die als een soort bijkomend storend magnetisch veld de naald van het kompas proberen te beïnvloeden: tegenvallende studieresultaten, financiële uitdagingen, hypes, maatschappelijke verwachtingen, ... We moeten erop letten dat we die obstakels of storende velden niet altijd het hoofd proberen te bieden met meer regeltjes: 'reglementitis'; de neiging om steeds bijkomende regels op te stellen waar er eigenlijk nood is aan het aanpakken van het probleem ten gronde. We mogen best een beetje vertrouwen hebben dat ieder zijn of haar noorden kan vinden. De maatschappij biedt jullie, studenten, een hoofdrol. Studentenverenigingen en studentenraden delen in de verantwoordelijkheid om samen het kompaslezen aan elkaar te leren en door te geven

- Door betrokkenheid met het onderwijs, onderzoek en beleid te tonen;
- Door kritische reflectie op de ontwikkelingen in de maatschappij en daarbij jullie stem te laten horen;
- En door voortouw te nemen om zelf met oplossingen te komen voor de veranderingen en uitdagingen die jullie zien.

Dit zijn hoge verwachtingen, maar jullie staan er niet alleen voor. Het is onze verantwoordelijkheid en vooral ambitie om jullie de onderdelen van een sterk kompas te leveren zodat jullie telkens opnieuw het noorden blijven vinden.